

Bruxelles, 5.4.2017
COM(2017) 160 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

Al treilea raport anual privind punerea în aplicare a părții IV din Acordul de instituire a unei asocieri între Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și America Centrală, pe de altă parte

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

Al treilea raport anual privind punerea în aplicare a părții IV din Acordul de instituire a unei asocieri între Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și America Centrală, pe de altă parte

1. Introducere

2016 a fost al treilea an de punere în aplicare a pilonului comercial (partea IV) a Acordului de asociere UE-America Centrală, care stabilește o asociere între Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și America Centrală, pe de altă parte (denumit în continuare „acordul”)¹. În temeiul articolului 13 din Regulamentul (UE) nr. 20/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 ianuarie 2013 de aplicare a clauzei de salvagardare bilaterală și a mecanismului de stabilizare pentru banane din Acordul de instituire a unei asocieri între Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și America Centrală, pe de altă parte² (denumit în continuare „regulamentul”), Comisia trebuie să prezinte un raport anual Parlamentului European și Consiliului. Raportul de față este prezentat ca urmare a acestei cerințe.

2. EVALUARE GENERALĂ: EVOLUȚIA SCHIMBURILOR COMERCIALE

2.1. Metodologie

În conformitate cu metoda utilizată în rapoartele anterioare privind punerea în aplicare a acordului³, importurile UE sunt calculate pe baza datelor EUROSTAT extrase în octombrie 2016, în timp ce exporturile UE în America Centrală se bazează pe statistici din America Centrală. Întrucât statisticile din America Centrală sunt furnizate în dolari americani (USD), acestea au fost convertite în euro prin aplicarea cursului de schimb anual utilizat de EUROSTAT⁴.

Bineînțeles, cauzele fluctuației fluxurilor comerciale reflectă o multitudine de factori și nu pot fi atribuite exclusiv existenței acordului sau gradului de avansare a punerii în aplicare a acestuia.

2.2. Evoluția schimburilor comerciale cu America Centrală (bunuri)

Pe baza statisticilor prezentate de Secretariatul pentru integrare economică central-americană (SIECA), în perioada 2014 – 2015, pe de o parte, schimburile comerciale între țările din America Centrală și restul lumii au scăzut cu 6 %. Pe de altă parte, schimburile comerciale între UE și restul lumii au crescut cu 3,6 % în aceeași perioadă (EUROSTAT). În contextul mai larg al acestui model, schimburile comerciale bilaterale dintre UE și America Centrală s-au dovedit a fi destul de rezistente: Totalul schimburilor comerciale dintre cele două regiuni a scăzut doar cu moderație (cu 0,7 %) la 10,5 miliarde EUR. Balanța comercială a UE cu America Centrală a

¹ JO L 346, 15.12.2012, p. 3.

² JO L 17, 19.1.2013, p. 13.

³ COM(2016) 73 final.

⁴ Ratele medii de schimb EUR/USD au fost de 1,3281 în 2013, 1,3285 în 2014 și 1,1095 în 2015.

prezentat un sold pozitiv de 162 de milioane EUR în 2015 (după ce a cunoscut un deficit de 853 de milioane EUR în anul precedent).

***Schimburile comerciale între UE și America Centrală și creșterea anuală
(în milioane de euro - 2015)***

Țara	Exporturile UE ^(*)		Importurile UE ^(**)		Flux total	
	Valoare	%	Valoare	%	Valoare	%
Costa Rica	1 312	23,1 %	2 250	- 40,4 %	3 562	- 35 %
Guatemala	1,194	22,3 %	865	25 %	2 059	23,3 %
Honduras	592	29,1 %	1 015	20,5 %	1 606	24 %
Nicaragua	379	54,2 %	326	14,5 %	705	32 %
Panama	1,278	8,2%	555	26,1 %	1 833	13 %
El Salvador	603	29,8 %	195	5,5 %	798	23 %
TOTAL	5 358	22 %	5 196	- 16,8 %	10 526	- 0,7 %

* *Date de export pe baza statisticilor raportate de fiecare țară din regiune*

** *Date de import pe baza datelor furnizate de EUROSTAT*

Surse: EUROSTAT și SIECA

În 2015 s-a înregistrat o creștere generală cu 22 % a exporturilor UE în America Centrală, potrivit statisticilor regionale din America Centrală, în timp ce valoarea importurilor UE din America Centrală a scăzut cu 16,8 %. Totuși, ar trebui să se remarce tendințe generale pozitive în cadrul schimburilor comerciale dintre UE și fiecare țară din America Centrală, exceptând Costa Rica, cu care schimburile comerciale au scăzut de la 3,77 miliarde EUR la 2,25 miliarde EUR, din cauza dispariției virtuale a exporturilor de echipamente de birou și de telecomunicații efectuate de o mare societate multinațională din domeniul TIC în această țară.

Pentru al doilea an la rând, relocalizarea în Asia de Sud-Est a exportatorului său major anterior de componente din domeniul TI a avut un impact negativ semnificativ asupra valorii totale a exporturilor în UE. Importurile în UE provenind din Costa Rica de echipamente de birou și de telecomunicații au scăzut cu aproape 94 % în 2015. Exporturile totale de echipamente din domeniul TI au scăzut de la 2 375 milioane EUR în 2013 la numai 147 de milioane EUR în 2015.

	2013	2014	2015	2013-15 % schimb
Echipamente de birou și de telecomunicații	2 372	1 925	147	- 93,8 %

Defalcarea importurilor UE din America Centrală și evoluția anuală a acestora (în milioane EUR)

Sursă: EUROSTAT și Direcția Generală Comerț (DG TRADE)

În ansamblu, în acest al treilea an de aplicare a acordului - și luând în considerare scăderea importantă a exporturilor de componente din domeniul TI din Costa Rica - exporturile și importurile UE în și din fiecare dintre cele șase țări din regiune au crescut cu peste 20 % în 8 dintre cele 12 combinații de export/import posibile. Acest lucru se reflectă în schimburile comerciale totale care au crescut cu peste 20 % pentru 4 dintre cele 6 țări (și cu peste 10 % pentru cea de-a cincea). Costa Rica continuă să fie atipică în 2016 datorită unor motive specifice și endogene care nu sunt susceptibile să continue în viitorii ani.

Concentrarea exporturilor din America Centrală în UE la o serie de produse de export esențiale continuă deși, potrivit SIECA,⁵ numărul de produse exportate în UE a crescut în 2015 cu 5,3 % față de anul precedent. Aceasta cuprinde în prezent 1 615 produse (linii tarifare de 6 cifre CA SA).

Principalele sectoare de import din America Centrală (în funcție de secțiunea SA) pentru anul 2015 au fost următoarele: produse vegetale (51 %) produse alimentare, băuturi și tutun (11,1 %) instrumente optice și fotografice (8,1 %). Principalele sectoare de export din UE în regiune au fost următoarele: mașini și aparate (23,8 %), produse ale industriei chimice sau ale industriilor conexe (22,6 %), echipamente de transport (14,3%).

Principalele destinații ale **exporturilor din UE în America Centrală** în 2015 au fost Costa Rica (25 %) urmată de Panama și de Guatemala (24 % și respectiv 22 %). Produsele cele mai exportate în 2015 au fost produsele farmaceutice (11 % dintre exporturile provenind din UE) urmate de autovehicule (7 %) și articole confecționate din oțel (5 %).

În același timp, s-a înregistrat o creștere semnificativă a exporturilor în America Centrală în 2015 pentru următoarele produse⁶:

- Importurile de **instrumente optice și fotografice** (HS 90) în UE au crescut cu 46 %, de la 284,8 de milioane EUR la 417 de milioane EUR.
- Importurile de **dispozitive medicale** în UE au crescut cu 32 % (de la 194 de milioane EUR la 257 de milioane EUR).
- Importurile de **cafea** au crescut cu 33 % (de la 702 de milioane EUR la 935 de milioane EUR). Regiunea a fost în măsură să depășească pierderile cauzate de epidemia de „rugină” a cafelei care a afectat considerabil producția și exporturile de cafea din America Centrală în 2014.

Guatemala și-a sporit exporturile în UE de la 691 de milioane EUR în 2014 la 865 de milioane EUR în 2015. Unele dintre bunurile exportate care au cunoscut o creștere importantă sunt: fructele comestibile și cele cu coajă lemnoasă (SA08) au crescut până la 70 de milioane EUR (o creștere de peste 130 %), minereurile (SA26) au crescut până la 69,2 de milioane EUR (o creștere de 168 %) și legumele comestibile (SA07) au crescut până la 50,3 de milioane EUR (+ 30 %).

---

⁵ *Sistema de Integración Económica de Centroamérica.*

⁶ Sursă: Eurostat/ DG-Trade.

Nicaragua a înregistrat cel mai mare procentaj în creșterea fluxurilor comerciale (32 % în 2015). Acest dinamism este marcat de o puternică majorare a exporturilor UE în această țară (+ 54 %) precum și a importurilor UE, care au arătat o creștere de 14,5 %, de la 285 de milioane EUR la 326,5 de milioane EUR. Creșterea exporturilor UE în Nicaragua a fost deosebit de intensă pentru următoarele categorii: 141 % în mașini electrice (SA85) până la 87 de milioane EUR, 202 % în ștampile și cărți imprimate (SA49) până la 11 milioane EUR și 63 % în cauciuc (SA40). În mod similar, creșterea importurilor din Nicaragua a fost semnificativă, în special pentru următoarele categorii: importurile de fructe comestibile și de fructe cu coajă lemnoasă (SA08) au crescut până la 6,5 milioane EUR, de cafea până la 94 de milioane EUR (+ 47 %) și de semințe oleaginoase (SA12) de la 25 de milioane EUR la 35 de milioane EUR (+ 29 %).

Schimburile comerciale dintre Honduras și UE au cunoscut, de asemenea, o creștere semnificativă. Exporturile UE au crescut în principal pentru următoarele categorii: 88 % în mașini electrice (SA85) până la 132 de milioane EUR, 154 % în produse farmaceutice (SA30) și 98 % în produse chimice (SA38). Totalul importurilor în UE a crescut de la 841 de milioane EUR în 2014 la 1,01 miliarde EUR în anul următor. Unele dintre produsele tradiționale care au înregistrat cea mai mare creștere au fost: cafeaua (SA09) de la 447,3 de milioane EUR la 607,5 de milioane EUR (+ 36 %), tutunul (SA24) cu + 56 % și legumele comestibile (SA07) care au crescut de la 11,6 milioane EUR la 19,3 milioane EUR (+ 66 %).⁷

Importurile UE din Panama au crescut cu 27 % ca urmare a creșterii unor categorii precum: anvelope (SA4011) până la 62,4 de milioane EUR (+ 72 %), hrană pentru animale (SA23) până la 7,6 milioane EUR (+ 123 %) sau tranzacții mai importante în industria navală, cu nave și ambarcațiuni (SA89), care au crescut de peste două ori până la 201 de milioane EUR. Exporturile de cafea (SA09), care nu este o marfă tradițională pentru exportul din Panama în UE, au crescut, de asemenea, cu 66 %.

Variații pozitive au fost, de asemenea, semnificative pentru exporturile UE în Costa Rica (+ 23 %) și El Salvador (+ 30 %). În Costa Rica, următoarele categorii au înregistrat sporuri deosebite: 21 % pentru produsele farmaceutice (SA30), 79 % pentru autovehiculele (SA87) și 38 % pentru produsele chimice (SA38). În El Salvador, merită o mențiune specială creșterile cu 53 % pentru mașinile mecanice (SA84), 75 % pentru mașinile electrice (SA85) și 60 % pentru dispozitivele medicale (SA90).

2.3. Utilizarea preferințelor tarifare în temeiul acordului

Utilizarea preferințelor tarifare acordate în temeiul acordului poate fi estimată prin evaluarea fracțiunii din schimburile comerciale care se desfășoară în cadrul acordului. Acest lucru necesită date detaliate privind vămuirea. America Centrală a informat UE că bazele de date gestionate de autoritățile lor vamale respective nu sunt adaptate în prezent pentru un schimb periodic de statistici detaliate pentru a analiza preferința tarifară, cu excepția Republicii Costa Rica care a furnizat UE astfel de date.

Pentru 2015, statisticile din Costa Rica arată că 16,6 % dintre exporturile totale ale UE în Costa Rica au fost efectuate ca urmare a avantajelor oferite de acord și, în plus, 13,2 % dintre

---

⁷ Sursă: Eurostat

liniile tarifare au fost pe deplin liberalizate. În ceea ce privește importurile UE provenite din America Centrală, 53 % din acest flux (în valoare) a fost efectuat sub egida acordului.

2.4. Utilizarea contingentelor tarifare

Acordul prevede contingente tarifare care acordă un regim tarifar preferențial celeilalte părți până la pragul cantitativ al contingentului. Deasupra acestui prag, importurile fac obiectul tarifului aplicat națiunii celei mai favorizate (CNF).

Acordul de asociere conferă **opt contingente tarifare în favoarea Americii Centrale** pentru produse care nu beneficiau de acces preferențial pe piața UE înainte de intrarea în vigoare a acordului. În 2015, America Centrală a utilizat contingentele tarifare disponibile pentru produsele provenite din America centrală doar pentru două categorii (zahărul din trestie de zahăr și romul).

Origine	Produse	Unitate	Volumul contingentului tarifar	Importuri ale UE	Rata de utilizare
America Centrală	Usturoi	tone	550	0	0 %
	Orez		22 000	0	0 %
	Carne de animale din		10 450	0	0 %
	Ciuperci		275	0	0 %
	Fecule de manioc		5 000	0	0 %
	Porumb dulce		1 680	0	0 %
America Centrală cu excepția Panama	Zahăr		159 000	158 993	100 %
	Rom în recipient > 2 l	Litri de alcool pur	7 600	2 187	28,8 %

Contingente tarifare acordate de către UE Americii Centrale - Utilizarea în 2015

În plus față de contingentele tarifare, UE a acordat, de asemenea, Americii Centrale o derogare de la regulile de origine, în temeiul unor contingente specifice, pentru 118 linii tarifare. În cel de-al doilea an de aplicare (2015), importurile în cadrul acestor contingente au rămas foarte mici. Unele dintre bunurile care au beneficiat de tratamentul preferențial au fost fileul de ton (contingent din America Centrală) cu o rată de utilizare de 18 %, slipuri și chiloți din Costa Rica cu 27 %, sutiene și bustiere din Costa Rica cu o rată de utilizare de 100 % și ciorapi-chilot din El Salvador cu 14 %.

America Centrală a acordat **Uniunii Europene contingente tarifare pentru patru produse specifice**. Exportatorii din UE au făcut uz de oportunitățile oferite de aceste contingente tarifare în 2015, deși continuă să existe o marjă de creștere dat fiind faptul că ratele de utilizare actuale rămân sub 50 % în cel mai bun caz:

Produse	Cotă (t)	Creștere anuală	Volum (t)	Rată de utilizare
Șuncă conservată	990	45	260	26 %
Lapte praf	1 240	95	148	14 % ⁸
Brânzeturi	2 345	150	155	44 % ⁹
Carne de porc preparată	990	45	51	4,9 %

Contingente tarifare acordate UE de către America Centrală - Utilizarea în 2015

2.5. Comerțul cu servicii

La momentul redactării prezentului raport, datele privind comerțul cu servicii pentru 2015 nu erau disponibile (întârzierea față de datele privind bunurile este bine cunoscută), astfel încât vor fi examinate cifrele pentru 2014. Ele s-au ridicat la 5,9 miliarde EUR (o reducere de 3 % față de 2013). În 2014, Panama a rămas partenerul comercial major pentru servicii (53 % din totalul schimburilor comerciale de servicii cu regiunea), urmată de Costa Rica (21 %) și Guatemala (13 %).

Țara	2013			2014			%
	Credit	Debit	Total	Credit	Debit	Total	Total
Costa Rica	631,3	499,3	1 130,6	678,1	563,2	1 241,3	10 %
El Salvador	224,8	90,1	314,9	231,7	83,4	315,1	0 %
Guatemala	874,9	202,5	1 077,4	535,2	225,8	761,0	- 29 %
Honduras	195,0	187,4	382,4	160,3	89,6	249,9	- 35 %
Nicaragua	204,7	48,7	253,4	153,7	91,1	244,8	- 3 %
Panama	1 456,4	1 580,1	3 036,5	1 525,4	1 644,4	3 169,8	4 %
Total	3 587,1	2 608,1	6 195,2	3 284,4	2 697,5	5 981,9	- 3 %

Comerțul cu servicii între America Centrală și UE în 2014 (în milioane de euro)

Sursă: EUROSTAT

Honduras și Nicaragua - fiecare cu un total de schimburi comerciale sub 300 de milioane EUR - au înregistrat fluctuații (procentuale) deosebit de semnificative ale schimburilor lor comerciale între 2013 și 2014, înregistrând o scădere dramatică a debitelor (- 52 %) în cazul Republicii Honduras și una aproape dublă (- 87%) în cazul Republicii Nicaragua.

Piețele mai mari din Panama, Costa Rica și Guatemala au înregistrat variații mai moderate (în general sub 10 %), la fel ca și El Salvador.

⁸ Procentul mediu pe baza datelor disponibile pentru fiecare țară din America Centrală.

3. ACTIVITĂȚILE ORGANISMELOR DE PUNERE ÎN APLICARE

3.1. Subcomitetul privind barierele tehnice în calea comerțului (BTC)

La 2 iunie 2016, subcomitetul privind BTC a revizuit următoarele aspecte prin videoconferință (VCR):

- UE a invocat preocupări comerciale specifice privind procesele oneroase de înregistrare în vederea introducerii produselor pe piață în America Centrală, precum și lipsa progreselor în domeniul proceselor interne de armonizare tehnică.
- UE a manifestat o preocupare comercială specifică privind introducerea de reglementări tehnice (înghețată, sucuri de fructe și băuturi alcoolice) de către Panama.
- UE și-a exprimat, de asemenea, îngrijorarea privind „certIFICATELE DE VÂNZARE LIBERĂ” necesare în Guatemala.

În sfârșit, America Centrală a fost invitată să continue progresele în ceea ce privește punerea efectivă în aplicare la nivel de regiune a unei serii de reglementări tehnice care sunt gata pentru a fi adoptate pentru a asigura aplicarea articolului 305 din acord și consolidarea sporită a integrării economice regionale.

3.2. Comitetul pentru comerț și dezvoltare durabilă

Începând cu perioada 14-16 iunie 2016, UE și America Centrală au organizat reuniuni ale instituțiilor responsabile de monitorizarea punerii în aplicare a dispozițiilor privind comerțul și dezvoltarea durabilă din acord (a se vedea partea 4 de mai jos).

3.3. Subcomitetul pentru proprietatea intelectuală

La 15 iunie 2016 a avut loc a treia reuniune a Subcomitetului privind drepturile de proprietate intelectuală (DPI), cu scopul de a reexamina, în special, următoarele aspecte:

- Protecția și punerea în aplicare a DPI în America Centrală și în special indicațiile geografice (IG), precum și examinarea modurilor de eficientizare a procedurilor de înregistrare.
- Acțiunile posibile pentru stimularea unui mediu propice pentru transferul potențial de tehnologie (în proprietate, esențial, privată).

În ce privește indicațiile geografice, UE și-a exprimat îngrijorarea cu privire la litigiul în desfășurare în Guatemala între „Parmigiano Reggiano” și „Prosciutto di Parma” și marca locală „Parma”, precum și cu privire la publicarea de către Honduras a unei liste de preinși termeni generici, unii dintre care au generat preocupări legate de posibile conflicte ale acestora cu indicațiile geografice protejate din UE prin intermediul acordului.

Această reuniune a oferit, de asemenea, ocazia unui schimb de opinii cu privire la posibilele modalități de colaborare pentru a facilita actualizarea listei de indicații geografice protejate.

3.4. Subcomitetul pentru măsuri sanitare și fitosanitare (SPS)

În cursul celei de-a treia reuniuni a acestui subcomitet, desfășurată la 14-15 iunie 2016, UE a subliniat următoarele:

- Importanța faptului ca America Centrală să realizeze procedurile stabilite în acordul de asociere pentru a asigura faptul că cererile privind accesul pe piață sunt tratate la timp și de o manieră transparentă, inclusiv prin aprobarea listelor de înființare și de verificare;
- Importanța respectării standardelor, orientărilor și recomandărilor formulate de organizațiile internaționale de standardizare;
- Necesitatea de a prezenta informații științifice pentru a sprijini legislația și cerințele de import care se abat de la standardele internaționale.
- Necesitatea ca țările din America Centrală să continue procesul de punere în aplicare a dispozițiilor privind integrarea economică regională care va facilita relațiile comerciale.

3.5. Subcomitetul pentru procedurile vamale, facilitarea comerțului și regulile de origine

Aspectele discutate la 13 și 14 iunie 2016 în cadrul acestui subcomitet au inclus:

- Îndeplinirea angajamentelor Americii Centrale privind integrarea regională în acest domeniu; și
- Redactarea a două note explicative în domeniul regulilor de origine pentru a rezolva problemele practice întâlnite de America Centrală.

Părțile au colaborat pentru atingerea la un acord cu privire la interpretarea comună a anumitor aspecte din anexa II prin intermediul unor note explicative privind completarea certificatelor de circulație EUR.1 și prin soluționarea corespunzătoare a erorilor sau greșelilor minore.

Mai mult, părțile au convenit să actualizeze sistemul de clasificare prin intrarea în vigoare a ultimei versiuni a nomenclurii Sistemului Armonizat al Organizației Mondiale a Vămirilor (SA 2012). Lista finală va fi adoptată de către Consiliul de asociere prin procedură scrisă.

În sfârșit, America Centrală a solicitat extinderea posibilității de a cumula tonul provenind din Mexic și Chile. UE a fost de acord să analizeze chestiunea care face obiectul cooperării necesare existente între țări.

3.6. Subcomitetul pentru accesul pe piață al mărfurilor

La 13 iunie 2016, în cursul reuniunii acestui subcomitet, părțile au reexaminat angajamentele luat în cursul reuniunilor anterioare și au discutat aspecte de interes pentru UE, îndeosebi:

- angajamentul Republicii Costa Rica de a-și reexamina sistemul de accize pentru bere;
- angajamentul luat de Costa Rica de a elimina discriminarea fiscală pentru băuturi spirtoase de la 1 octombrie 2017 (astfel cum este prevăzut în acord);

- aplicarea unei taxe în Nicaragua pentru scanarea produselor la punctele de control la frontieră;
- sistemul de licențe de import din Honduras pentru importul de ceapă.

UE și America Centrală au convenit că accesul la date statistice detaliate, actualizate și fiabile este esențial pentru politica comercială și s-au angajat să continue schimbul de statistici la nivel regional.

3.7. Reuniunea ad-hoc privind achizițiile publice

Părțile au convenit să creeze un grup temporar de lucru tehnic ad-hoc privind achizițiile publice, care s-a reunit pentru prima dată la 16 iunie 2016. Deși acordul nu instituie un subcomitet pentru acest domeniu, a devenit evident că el este adecvat pentru a aborda achizițiile publice în temeiul acordului. Părțile au făcut schimb de informații privind legislația din diferite țări din America Centrală și conformitatea acestora cu dispozițiile acordului. UE a subliniat, în special, practicile recent adoptate de autoritățile din Panama care necesitau o revizuire în lumina acordului. În timp ce dispozițiile din legislația sa privind achizițiile publice sunt în prezent în curs de revizuire, UE a îndemnat Republica Panama să introducă modificările necesare în legislația sa.

3.8. Comitetul de asociere

La 23 iunie 2016, Comitetul de asociere a ținut a treia sa reuniune pentru a revizui activitatea desfășurată în cadrul diverselor subcomitete și pentru a discuta alte aspecte referitoare la comerț.

UE a explicat importanța protecției depline a indicațiilor geografice în America Centrală și a exprimat îngrijorări față de recente practici din Guatemala și Honduras. Mai mult, UE a reamintit angajamentele Americii Centrale de a depune toate eforturile pentru punerea în aplicare a standardelor convenite la nivel internațional în ceea ce privește, printre altele, serviciile financiare, combaterea spălării de bani, finanțarea terorismului și evaziunea fiscală. UE și-a prezentat inițiativele privind impozitarea întreprinderilor (lista paneuropeană privind impozitarea întreprinderilor, erodarea bazei de impunere și transferul profiturilor) și a invitat America Centrală să colaboreze în acest domeniu.

UE a îndemnat, de asemenea, Republica Costa Rica să pună capăt discriminării fiscale aplicate în prezent la bere, astfel cum s-a convenit în declarația comună, precum și Republica Panama să respecte capitolul din acord referitor la achizițiile publice.

În ceea ce privește integrarea economică regională, America Centrală a explicat faptul că îndeplinirea angajamentelor luate față de UE a fost urmărită îndeaproape de către miniștrii comerțului din America Centrală în reuniunile lor COMIECO din cadrul SIECA. UE a insistat asupra importanței punerii în aplicare a anumitor reglementări tehnice cât mai curând posibil.

În ceea ce privește modificările la acord care decurg din aderarea Croației la UE, părțile au recunoscut că, în pofida unor progrese, există încă o diferență de abordări în ceea ce privește metodologia pentru evaluarea posibilelor compensații în urma aderării Croației. UE a îndemnat

America Centrală să adopte o abordare constructivă, în special deoarece UE a încheiat deja discuții cu alți parteneri preferați ai UE în America Latină cu soluții satisfăcătoare pentru ambele părți. S-a convenit să se continue dialogul în vederea găsirii unui acord cât mai curând posibil.

4. ÎNDEPLINIREA OBLIGAȚIILOR ÎN DOMENIUL COMERȚULUI ȘI AL DEZVOLTĂRII DURABILE

4.1 Aspecte instituționale

Cea de-a treia reuniune a Comitetului pentru comerț și dezvoltare durabilă s-a desfășurat în Honduras, în perioada 15-16 iunie 2016.

Comitetul a făcut schimb de informații cu privire la aspecte legate de forța de muncă și de mediu, inclusiv subiecte precum dialogul social, nediscriminarea, lanțurile valorice responsabile, economia circulară și comerțul cu specii sălbatice. Comunicarea intitulată „Comerțul pentru toți” a fost subliniată de UE, cu agenda sa de valori de o importanță deosebită pentru Comitetul pentru comerț și dezvoltare durabilă.

O reuniune a Forumului de dialog cu societatea civilă - cuprinzând reprezentanți ai societății civile din UE și din America Centrală - s-a desfășurat la 17 iunie 2016. Au fost prezenți reprezentanți ai societății civile din toate țările Americii Centrale, exceptând Panama, și din UE. Au fost organizate, de asemenea, un atelier privind sistemele și practicile comerciale care favorizează dezvoltarea durabilă și o reuniune a membrilor grupului consultativ din ambele regiuni. Reprezentanții societății civile au prezentat o declarație comună Comitetului, la care Comitetul s-a angajat să răspundă într-o etapă ulterioară. Pentru informații suplimentare a se vedea <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.events-and-activities-3rd-eu-central-america>.

4.2 Punerea în aplicare a Convențiilor Organizației Internaționale a Muncii (OIM)

În cursul reuniunii Comitetului pentru comerț și dezvoltare durabilă, părțile au informat cu privire la punerea în aplicare a convențiilor OIM și la recente evoluții legislative. El Salvador și Guatemala au răspuns la întrebările adresate de UE cu privire la convenția OIM privind libertatea de asociere, discutată ca un caz serios și ca un caz extrem de serios și de urgent în cadrul Conferinței Internaționale a Muncii din săptămâna precedentă.

S-a observat că El Salvador și Guatemala au fost discutate în cadrul mecanismelor de supraveghere ale OIM în iunie 2016 cu privire la modul lor de aplicare a convenției 87 privind libertatea de asociere și dreptul de a se organiza, referitor la cazuri de violență și la asasinat ale reprezentanților lucrătorilor. UE va continua monitorizarea situației și promovarea cooperării cu OIM în această privință.

4.3. Punerea în aplicare a acordurilor de medii multilaterale

În cursul reuniunii comitetului, părțile au avut, de asemenea, un schimb de opinii cu privire la aspectele de mediu și, printre altele, Costa Rica a descris strategia sa de a utiliza obiectivele sale ambițioase privind emisiile mici de carbon pentru a încuraja inovarea în sectoarele

productive cum ar fi producția de cafea și creșterea animalelor. Evoluțiile semnalate de UE inclusiv pachetul privind economia circulară și Planul de acțiune privind comerțul cu specii sălbatice.

Părțile din America Centrală și UE au observat că au colaborat într-o serie de aspecte în cadrul Conferinței părților la CITES care a avut loc în septembrie 2016 , inclusiv prin sprijinul acordat de UE unei propuneri a Republicii Guatemala și a altor trei membri ai CITES pentru a reglementa comerțul cu toate speciile de *Dalbergia* (palisandru).

4.4. Elaborarea unui program pozitiv în domeniul comerțului și al dezvoltării durabile

Au continuat discuțiile cu privire la elaborarea unui program pozitiv, cu anumite opinii divergente privind obiectivul principal al acestor activități. O propunere de organizare a unui eveniment privind lanțurile valorice globale responsabile la începutul anului 2017 a beneficiat de un sprijin general.

5. PUNEREA ÎN APLICARE A REGULAMENTULUI (MECANISMUL DE STABILIZARE PENTRU BANANE)

Acordul prevede o taxă vamală preferențială pentru fiecare țară din America Centrală pentru bananele încadrate la rubrica 0803.00.19 (banane proaspete) de la data intrării în vigoare a acordului până în anul 2020 (indicată într-un tabel de reducere tarifară pe an și pe țară). Acest tratament special se bazează pe o clauză de stabilizare care stabilește un volum anual de declanșare pentru importurile din țările Americii Centrale în cursul perioadei de tranziție.

În cazul în care, ca urmare a reducerii taxelor vamale, importurile de banane se află la un nivel care poate cauza sau amenința să cauzeze un prejudiciu serios sectorului bananelor din UE, regulamentul stabilește procedurile adecvate care trebuie adoptate pentru a se evita afectarea gravă a acestui sector. Comisia a monitorizat evoluția importurilor de banane din țările Americii Centrale (în conformitate cu articolele 3 și 13 din regulament) pentru a evalua dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute în regulament pentru a iniția o anchetă de salvagardare sau a institui măsuri de supraveghere prealabilă.

În timp ce importurile de banane din Guatemala și-au depășit nivelul lor de declanșare cu 27 % în 2015, Comisia nu a inițiat și nici nu a primit cereri de a iniția vreo anchetă de salvagardare sau de a institui măsuri de supraveghere prealabilă. Aceste importuri nu au fost considerate drept amenințătoare pentru sectorul bananelor din UE. În același timp, celelalte țări din America Centrală nu s-au apropiat de atingerea nivelurilor lor de declanșare în temeiul mecanismului de stabilizare. În realitate, la sfârșitul anului 2015, volumul total general care a beneficiat de tratament preferențial în America Centrală a fost de doar 65 % din pragul stabilit.

Țara	Volumul utilizat	Nivelul de declanșare	%
GUATEMALA	79 068 834	62 500 000	127
HONDURAS	4 440 601	62 500 000	7
NICARAGUA	8 389 294	12 500 000	67
PANAMA	207 829 771	468 750 000	44
COSTA RICA	927 260 997	1 281 250 000	72
EL SALVADOR	0	2 500 000	0

Importurile de banane în 2015 în temeiul mecanismului de stabilizare (în kg)

6. CONCLUZII

După trei ani de la intrarea în vigoare, procesul de punere în aplicare progresează în mod constant, iar cadrul instituțional în temeiul acordului funcționează bine.

În pofida unor tendințe globale negative în mediul comercial al Americii Centrale, schimburile comerciale ale UE cu America Centrală s-au dovedit a fi destul de dinamice. Relocalizarea unui exportator regional major (componente TI) în America Centrală a continuat să aibă în impact negativ puternic - astfel cum a avut în 2014 - deși volumul exporturilor rămase din America Centrală în UE a crescut, în medie cu 13,8 % în 2015, cu contribuția notabilă a redresării exporturilor de către industria cafelei, care au crescut cu 34 % față de anul precedent. Exporturile din UE în America Centrală au ținut ritmul cu acest nivel de creștere, sporind cu un procent substanțial de 22 % în 2015.

În pofida acestei creșteri solide, utilizarea preferințelor existente rămâne la un nivel destul de mic pentru exporturile din UE în America Centrală, dar este în mod considerabil mai mare pentru importurile UE din America Centrală. Este posibil să fie nevoie de eforturi de comunicare suplimentare în UE pentru a spori nivelul de informare cu privire la beneficiile conferite de acord exportatorilor din UE. Comisia continuă să fie angajată în acțiuni care au ca obiectiv creșterea nivelului de informare al operatorilor economici cu privire la oportunitățile oferite de acord. Acțiunea statelor membre ar fi, de asemenea, relevantă.

Având în vedere faptul că contingentele tarifare rămân, în mare parte, subutilizate, rămân oportunități evidente pentru operatorii economici pentru a dezvolta relații comerciale mai aprofundate.

În ceea ce privește mecanismul de stabilizare pentru banane, importurile totale din America Centrală au rămas, în general, stabile și cu mult sub nivelurile de declanșare cumulate. Deși importurile de banane din Guatemala au depășit nivelul de declanșare, nu s-a considerat necesar să se aibă în vedere inițiere vreunei suspendări a taxelor vamale preferențiale, întrucât nu s-a considerat că acest fapt ar destabiliza piața din UE.

În privința comerțului cu servicii, pentru anul 2014, schimburile comerciale între cele două regiuni au scăzut ușor până la 5,9 miliarde EUR. Panama, Costa Rica și Guatemala continuă să fie cei mai importanți parteneri comerciali în această zonă economică. Totuși, gama comercială este încă prea limitată pentru a se putea evalua impactul acordului asupra schimburilor comerciale de servicii.

O prioritate pentru UE ar fi de a continua menținerea și sporirea colaborării pozitive stabilite cu America Centrală cu scopul comun de a realiza punerea în aplicare corectă a acordului de către toți actorii relevanți. Prin urmare, operatorii economici, consumatorii și societatea civilă din

ambele regiuni vor fi în măsură să beneficieze pe deplin de oportunitățile oferite de acord și să le valorifice în continuare, consolidând o relație reciproc avantajoasă.

Funcționarea corectă a instituțiilor în temeiul acordului este crucială pentru buna punere în aplicare a acestuia. Ele oferă un forum în care să se angajeze în discuții și să caute soluții acceptabile pentru toate părțile cu privire la aspecte care cuprind de la respectarea angajamentelor luate în temeiul diferitelor titluri din acord (cum ar fi comerțul și dezvoltarea durabilă, achizițiile publice și altele) până la aspecte legate de accesul pe piață și, în general, sprijină abordarea provocărilor legate de punerea în aplicare într-un mod structurat și convenit de comun acord.

În această privință, eforturile mai recente s-au axat pe cooperarea cu privire la aspectele legate de muncă și la standardele de mediu, cu o viziune mai largă în ceea ce privește termenii participării societății civile, dialogul social, economia circulară și lanțurile valorice - toate aceste în conformitate cu politica comercială actuală a UE.¹⁰

Comisia va continua să se implice în procesul de punere în aplicare împreună cu America Centrală și să abordeze orice preocupări legate de punerea în aplicare a acordului semnalate de întreprinderi, cetățeni și alte părți interesate. Comisia invită, de asemenea, statele membre ale UE și Parlamentul European să continue să contribuie în mod activ la acest proces.

---

¹⁰ A se vedea documentul de politică „Comerț pentru toți” (http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/october/tradoc_153846.pdf)